Op zoek naar Billie

Een GPS-tocht voor het hele gezin

Billie is een echte BV
(= Bij uit Vilvoorde)!
Behaard, 4 vleugels en 2
facetogen om in te verdrinken.

Billie heeft het niet
makkelijk. Bloemen voor
stuifmeel en nectar zijn niet
altijd even eenvoudig te
vinden. Daarom woont ze
graag in Vilvoorde. Er zijn
immers veel verborgen groene
plekjes. Ideaal om bloemen te
vinden om van te snoepen.

Ontdek Billie's favoriete oases
in de stad en word een echte
Bijen-expert!

Bijen-expert word

je niet zomaar. Volg Billie's spoor doorheen de stad. Beslis zelf welke plekken je onder de loep neemt. De volgorde is niet belangrijk. Vul daarna in hoe goed je op de hoogte bent van het leven van Billie (zie graad onderaan). Veel plezier!

Teken hier jezelf

Voornaam: .....

Achternaam: .....

Kleur ogen: ..... Kleur haar: .....

Hobby's: .....

Huisdier: ..... Naam huisdier: .....

HANDTEKENING: .....

Vul hierboven je eigen gegevens in

AANTAL PLEKKEN BE-ZOCHT	GRAAD
3	Beginner
6	Gevorderde
9	Expert

GRAAD: .....

Hoe gebruik ik het GPS-toestel?

Je krijgt een GPS-toestel waarmee je van *waypoint* naar *waypoint* loopt. De naam van het *waypoint* vind je telkens als afkorting achter de naam van de plek. (bv. Basiliek Onze-Lieve-Vrouw van Troost heeft als *waypoint* BOLVT).

Om een *waypoint* (punt waar je heen wil lopen) te kiezen, overloop je de volgende stappen:

- zet je GPS-toestel aan met de PWR-knop aan de rechterkant
- ga met de PAGE-knop aan de rechterkant naar MENU
- selecteer met de pijltjes aan de linkerkant WAYPOINTS en druk op ENTER aan de linkerkant
- selecteer '0-9' door op ENTER te drukken
- ga met de pijltjestoetsen naar het *waypoint* dat je nodig hebt en druk op ENTER
- 'GA NAAR' wordt al vanzelf geselecteerd, druk op ENTER
- de GPS toont welke richting je uit moet, hoeveel meter je nog moet stappen en hoe lang dit ongeveer duurt

Tip: heb je iets fout ingedrukt, gebruik dan steeds de PAGE-knop om eruit te raken.

Nog een extra tip: de GPS geeft de richting aan, niet de exacte straat of wandelweg. Let dus op dat je niet door tuinen loopt of door kanalen zwemt. Volg de meest logische weg en let op de verkeersregels.

Nog een extra tip: als je alle 9 plekken aandoet, stap je ongeveer 12km. Wil je minder lang wandelen, bestudeer dan eerst de kaart op de laatste bladzijde. Zo kan je beslissen welke plekken je vandaag wil bezoeken en welke kunnen wachten tot een volgend bezoek aan Vilvoorde.

Park Drie Fonteinen (PDF)

Drie Fonteinen is een groot park aan de andere kant van het kanaal Brussel-Willebroek. De naam Drie Fonteinen komt van een gigantische fontein met vier spuitkoppen in de vier windrichtingen. Deze fontein stond aan het vroegere Sas van Ransbeek op het kanaal Brussel-Willebroek, waar het park nu ligt. De schippers konden van op het kanaal telkens maar drie spuitkoppen zien.

In het park Drie Fonteinen vind je tuinen van over de hele wereld: een Franse tuin, een Engelse tuin en een Japanse tuin. Je hoeft dus niet ver te gaan om een stukje van de wereld te zien.

CHECKLIST

1	2	3
Aantal Japanners met camera	Vorm van de struiken aan de Oranjerie	Lengte van het gras
O moeilijk te zeggen	O bollen	O kort
O weinig	O kegels	O medium
O veel	O kubussen	O lang

Opdracht

Het Domein Drie Fonteinen is een echte oase van rust in de stad.
Vraag aan je mama, broer of vriend om gedurende één minuut hun beide oren te bedekken. Luister nu heel geconcentreerd en noteer alle geluiden die je hoort. Doe de geluiden die je hoorde dan één voor één na. De ander moet raden welke geluiden het zijn.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kruittuin (KT)

In de Kruittuin van de Kruitfabriek kan je picknicken aan de langste picknicktafel van Vilvoorde, klauteren over boomstammen en speuren naar bijen in de wilde bloemenweide.
Maar je kan er ook vele buitenspelletjes ontlenen, zoals frisbee en KUBB, of je eigen groenten planten en oogsten!

CHECKLIST

1	2	3
Spelletjes gespeeld	Lengte van de picknicktafel	Aantal bloemen in de bloemenweide
O badminton	O 8 kinderen lang	O geen
O croquet	O 10 kinderen lang	O een paar
O allemaal	O >10 kinderen lang	O te veel om te tellen

Opdracht

Bedenk een spannend spel dat je buiten kan spelen. Schrijf de spelregels hieronder neer.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

De Kruittuin is een tijdelijke groenzone. Dat wil zeggen dat de tuin er niet altijd zal blijven liggen.
Soms vind je plekjes in je buurt die er wat grijs en leeg uitzien. Maak er ook een tijdelijke groenzone van door er wat zaadbommen te gooien.
Die maak je zo: meng vijf kopjes poederklei met één kopje potgrond en zaadjes van bloemen die je mooi vindt. Maak de mix een beetje nat met een plantenspuit tot je een kneedbare bol krijgt. Verdeel in balletjes van twee tot drie centimeter. Laat ze een paar dagen binnen of op je terras drogen, uit de zon. Zoek daarna een kaal, ongebruikt stukje in je buurt om je zaadbommen te gooien (met de katapult?). Wanneer het regent zullen de zaadjes beginnen groeien.

Watersite (WS)

Dit stuk van de stad is helemaal nieuw en ligt aan het water. Niet alleen langs het kanaal, maar ook langs een stuk van de oude Zenne. Je vindt er grote graffititekeningen, een 18e-eeuwse gevangenis, een grote kraan en veel verborgen wandel- en zitplekjes. Watersite is nog niet helemaal af. Elk jaar worden er nog nieuwe stukken heraangelegd.

CHECKLIST

1	2	3
Aantal skaters in het skatepark	Jouw mening over de graffititekeningen	In het oude Tuchthuis bevindt zich nu
O geen	O prachtig	O een school
O een paar	O mooi	O een bibliotheek
O heel veel	O lelijk	O een hotel

Opdracht

Maak hieronder je eigen graffititekening. Vergeet ook je ‘tag’ er niet bij te zetten (de ‘tag’ is de handtekening of het symbool van de graffitikunstenaar en staat aan de onderkant van elk van de tekening).

Heldenplein (HP)

Aan het begin van de 20e eeuw was het Heldenplein een kruispunt met twee Franse tuinen, vol bloemen en planten. Omdat er ijdens de Groote Oorlog (= WO I) zo weinig eten was, plantten de mensen aardappelen en kolen in de tuintjes.

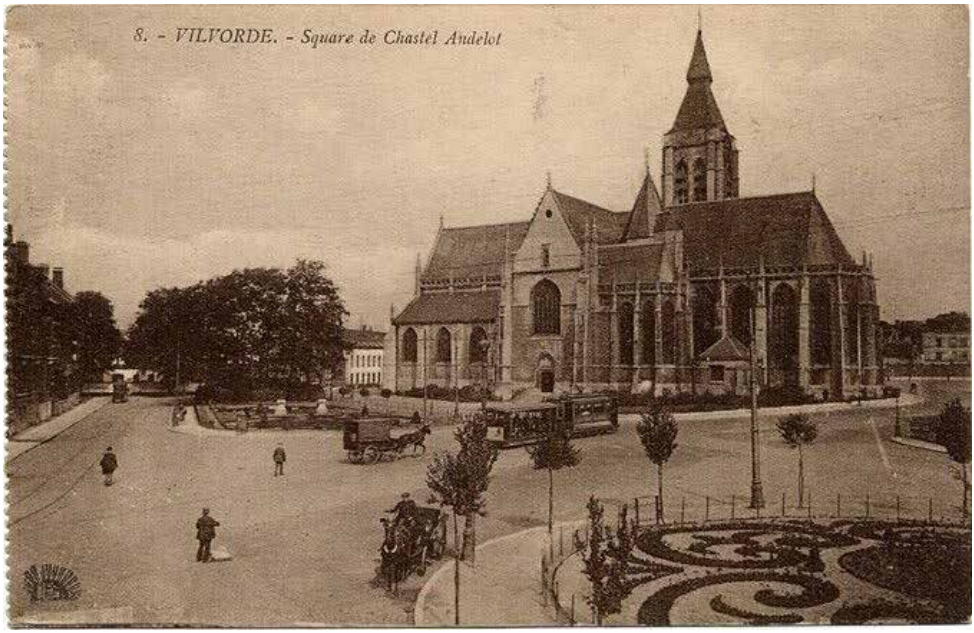

CHECKLIST

1	2	3
Dier in het midden van het Heldenplein	De naam van het Vilvoords zwembad	Planten en bloemen te vinden op het plein
O giraf	O 't Zeehondje	O veel
O bij	O 't Zeepaardje	O een paar
O paard	O De Zeepbel	O geen

Opdracht

Zoek bijenwoorden in het woordenraster en doorstreep ze.
Vind je ze allemaal? (Kijk op bladzijde 24 voor meer tips.)

M	K	R	U	I	D	E	N	T	U	I	N	S	K	O	Z	E	R	A	K
O	H	I	L	G	K	L	B	E	G	R	S	N	I	J	D	I	S	N	L
E	U	M	B	L	A	U	W	E	E	R	T	S	B	I	J	N	L	N	O
S	P	J	L	A	Y	P	E	N	Z	K	Y	R	K	A	N	D	O	E	K
T	H	D	A	L	F	U	G	R	O	T	E	B	L	O	E	D	B	I	J
U	R	G	I	N	W	A	T	R	O	N	K	E	N	B	I	J	K	T	E
I	R	L	L	A	R	T	U	I	I	T	L	E	K	K	E	N	O	P	S
N	O	P	O	I	H	E	T	K	M	O	O	K	P	O	C	H	U	L	B
W	G	R	O	T	E	B	L	A	D	S	N	I	J	D	E	R	S	U	I
G	R	G	W	E	E	G	D	B	E	H	A	N	G	E	R	S	B	I	J
H	O	N	I	N	G	B	I	J	S	G	E	Z	G	E	R	E	I	M	N
O	T	E	Z	E	W	E	E	E	P	I	I	D	E	P	A	O	J	V	V
E	E	R	O	S	S	E	M	E	T	S	E	L	B	I	J	G	E	O	E
K	W	L	T	E	I	N	E	L	Q	A	A	G	W	O	T	E	R	E	T
E	O	V	O	P	E	G	E	V	W	E	N	V	E	V	E	L	B	T	O
I	L	N	U	E	I	P	N	C	L	T	W	G	H	O	A	Q	L	B	I
G	B	T	R	O	E	M	A	L	P	S	D	A	T	S	E	R	O	I	E
M	I	B	O	E	R	I	O	S	F	K	O	O	K	J	A	L	E	J	Z
E	J	S	B	I	J	E	N	H	O	T	E	L	N	E	D	T	M	P	O

Heb je alle woorden gevonden? Dan verdien je wel een beloning!
Hier vind je een smakelijk recept voor Gemberhoningsnoepjes!

Schil de gember. Snijd in dunne plakken en kook deze anderhalfuur in water. Laat uitlekken en gooi het kookvocht weg. Weeg de gember en doe ze weer in de pan, voeg vervolgens een kleine laag water toe. Voeg evenveel honing toe als dat er gember is. Kook alles al roerend tot de gember er glazig uitziet. Haal de gember uit de pan laat uitlekken. Leg de plakjes op bakpapier. Strooi er suiker over laat de snoepjes een nachtje uitharden!

Basiliek Onze-Lieve-Vrouw van Troost (BOLVT)

Dit gebouw behoort tot het Karmelietessenklooster. De orde van Karmel, ook wel Karmelietessen genoemd, is één van de strengste kloosterordes die er bestaan. Het zijn slotzusters. Dat wil zeggen dat ze in het klooster leven en nooit buiten het klooster komen. Mensen die hier vroeger kwamen bidden, hadden bewondering voor de slotzusters en zeiden dat de nonnetjes “als bijen Gods honing van geestelijke zoetheid vergaarden”.

© Stad Vilvoorde - Wim Robberechts

CHECKLIST

1	2	3
Planten en bloemen te vinden aan de poort	Gaatjes tussen de stenen van de buiten-muur	Als je met je rug naar de poort staat, ligt het zuiden
O veel	O geen	O recht voor je
O weinig	O een paar	O recht achter je
O geen	O grote scheuren	O weet ik niet

Opdracht

Stel je voor dat deze kerk hier niet stond. Wat zou jij bouwen in het centrum van de stad op zo'n grote lege plek? Ontwerp een nieuwe constructie. Wordt het een gebouw, een kunstwerk, een park…?

Zilvertuin (ZT)

Vzw Zilverpunt richtte een aantal ecologische (= milieuvriendelijke) volkstuintjes op in Vilvoordse wijken. Daarmee wil ze ervoor zorgen dat de buren elkaar (weer) leren kennen en ontmoeten. Daarnaast wil het Zilverpunt de mensen ook op een milieuvriendelijke manier laten tuinieren. Dat doe je bijvoorbeeld zonder chemische bestrijdingsmiddelen

Tip voor thuis: geef bijen een plaatsje in je moestuin en zie hoe zij jouw plantjes bestuiven! Zo doe je het: laat minstens één ui of prei doorschieten en tot bloei komen. Zorg ook voor wat bosaardbeitjes als bodembedekker of voor een hoekje waarin komkommerkruid en gewoon barbarakruid hun gang kunnen gaan. Wist je trouwens dat er ook verticale moestuinen bestaan? Perfect voor kleine stadstuinen of een terras en ze zien er nog leuk uit ook!

CHECKLIST

1	2	3
Aantal buurtbewoners in de Zilvertuin	De soorten groenten in de bakken:	Ik vind deze kleur het mooist
O geen	O vind ik lekker	O goud
O een paar	O lust ik niet	O zilver
O heel veel	O ik weet het niet	O brons

Opdracht

Ga op stap in de Zilvertuin met onderstaande zoekkaart en onderzoek welke bijen je ziet. Omcirkel de soort wanneer je eentje ervan gezien hebt.

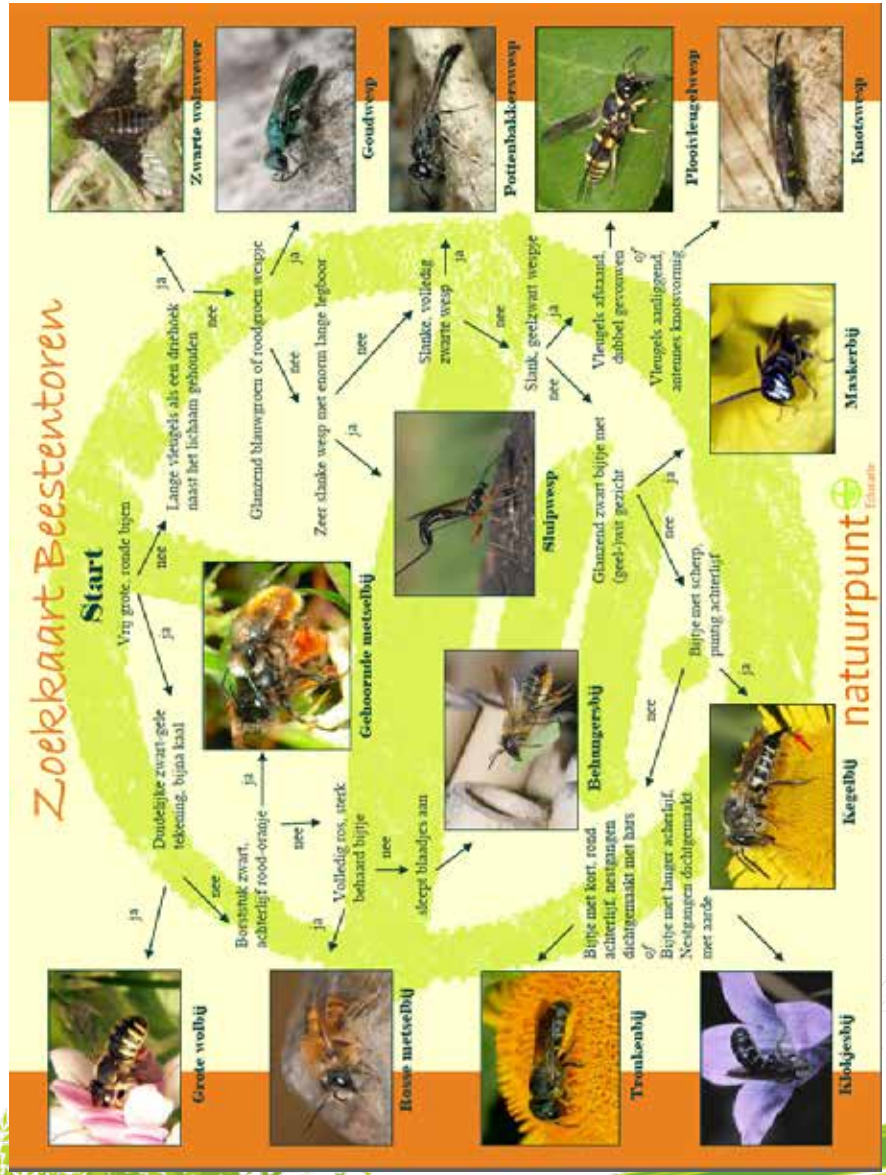

Regionaal Landschap Groene Corridor (RLGC)

Regionaal Landschap Groene Corridor, of kortweg RLGC (op nr. 23), wil het groen in de streek een duwtje in de rug geven. Dit doet ze door met kinderen groene speelterreinen aan te leggen. Maar ook door mensen te laten kennismaken met de natuur, bijvoorbeeld via deze GPS-tocht, of met het grote bijenhotel aan de muur. Op deze locatie kan je een gratis zakje bloemenzaad -speciaal voor bijen- krijgen of een klein bijenhotel kopen.

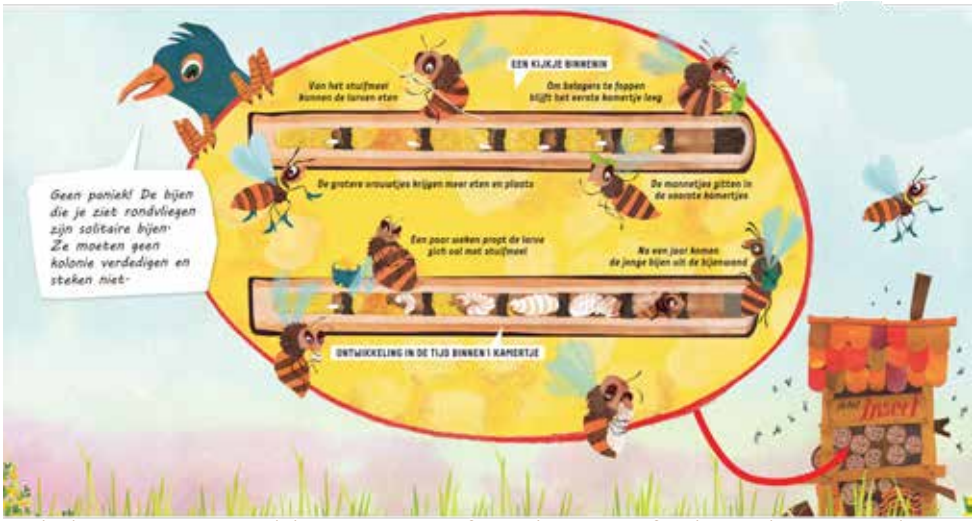

Als de gangen met zand, hars, steentjes of een vliesje zijn afgesloten, dan weet je dat er een nestje van een bij of wesp achter is gemaakt.

CHECKLIST

1	2	3
Aantal nestjes gemaakt in het bijenhotel	Als je met je rug naar het hotel staat, ligt het zuiden	Aantal bloemen in de buurt
O geen	O recht voor je	O geen
O een paar	O recht achter je	O een paar
O BIJzonder veel	O weet ik niet	O gigantisch veel

Opdracht

300 van de 350 bijensoorten in ons land zijn solitair. Dat wil zeggen dat ze alleen leven en niet samen, zoals de honingbijen. Die solitaire bijen wonen in holletjes en die vinden ze steeds minder. Daar kunnen we iets aan doen. Neem een blokje hard hout en boor er gaatjes in van 2 tot 9 mm breed en 10 cm diep. Een bundeltje riet of bamboe werkt ook. Hang het op een zonnige plek en de bijen zullen er graag in wonen.

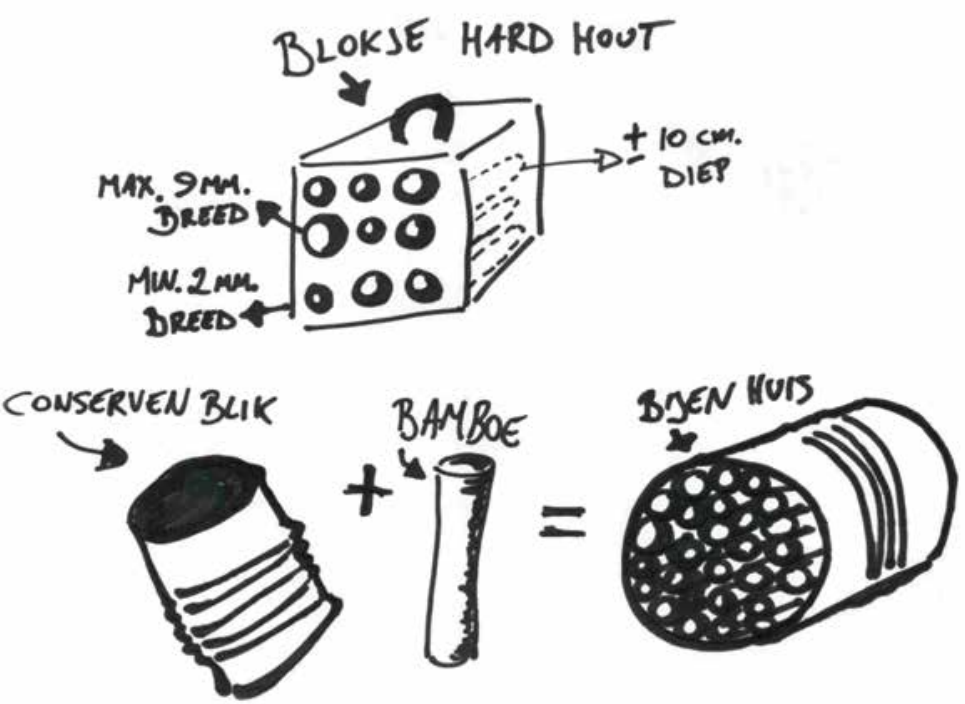

Rolleveld (RV)

Het park Rolleveld ligt in het noorden van de stad, in de wijk Far-West. Het park krijgt momenteel een nieuw groen kleedje, met 2000 nieuwe planten, struiken en bomen, een poel voor salamanders, kikkers en libellen, fruitbomen en veldjes met hoog gras en veel bloemen. Ideaal voor bijen!

CHECKLIST

1	2	3
Lengte van het gras	Achtergelaten afval	Aantal cowboys gezien
O kort	O veel	O geen
O medium	O een beetje	O een paar
O lang	O ik raap het op	O enkel paarden

Opdracht

Je staat nu in de wijk Far-West.
Schrijf je eigen cowboy- en indianenverhaal!
Vul deze zinnen aan en verzin een titel.

Titel: .....

Op een dag in de Far-West kwam Kleine Veer .....

.....

.....

.....

Nadat de bizon .....

.....

.....

.....

Ze klommen op hun paard en .....

.....

.....

.....

Tip voor thuis: leg een houtstapel in de tuin! Enkele bijensoorten knagen graag hun eigen nestgang uit in dood hout. Leg dus wat dode takken op een zonnige plaats waar ze kunnen blijven liggen en verder rotten.

Kleurige arbeiderswoningen (KAW)

De gevels van deze arbeiderswoningen kregen tussen 2006 en 2008 allemaal een fel kleurtje. Mooi hè!
Wist je trouwens dat een bij kleuren kan zien, maar niet helemaal dezelfde als wij. De kleur rood kunnen ze niet zien, maar wel ultraviolet (uv) licht. Dat kunnen wij dan weer niet zien, maar dat licht zorgt er wel voor dat we verbranden als we te lang in de zon zitten.
Het uv-licht speelt voor de bijen een rol in het zoeken naar honing. Veel planten hebben een speciale tekening op de bloemen die je enkel met uv-licht kan zien. Die tekening wijst de bijen de weg naar het stuifmeel en de nectar.

Een paardenbloem zoals mensen ze zien (links) en zoals de bijen ze zien (rechts)

CHECKLIST

1	2	3
Aantal rode huizen	Planten en bloemen te vinden op het plein	In deze kleur schilder ik mijn huis
O geen	O geen	O zwart
O 1	O een paar	O wit
O meer dan 1	O superveel	O regenboog

Opdracht

Kleur deze kleurplaat in.

Tips voor woordenraster

Zoek onderstaande woorden in het woordenraster. Je mag horizontaal en verticaal zoeken.

BEHANGERSBIJ
BIJENHOTEL
BLAUWE ERTSBIJ
BLOEM
GROTE BLADSNIJDER
GROTE BLOEDBIJ
GROTE WOLBIJ
HONINGBIJ
KLOKJESBIJ
KRUIDENTUIN
MOESTUIN
PLUIMVOETBIJ
ROSSE METSELBIJ
SLOBKOUSBIJ
TRONKENBIJ
VOSJE

Adressen

1 **Domein Drie Fonteinen** Beneluxlaan 32, 1800 Vilvoorde WAYPOINT = DDF Coördinaten: N 50 54.974, E 4 24.700	2 **Kruittuin** Steenkaai 44, 1800 Vilvoorde WAYPOINT = KT Coördinaten: N 50 55.179, E 4 25.237	3 **Watersite** Rondeweg z/n, 1800 Vilvoorde WAYPOINT = WS Coördinaten: N 50 55.512, E 4 25.175
4 **Heldenplein** Heldenplein z/n, 1800 Vilvoorde WAYPOINT = HP Coördinaten: N 50 55.580, E 4 25.546	5 **Basiliek O-L-V van Troost** Leuvensestraat z/n, 1800 Vilvoorde WAYPOINT = BOLVT Coördinaten: N 50 55.660, E 4 25.762:	6 **Zilvertuin** Anemonenstraat 81, 1800 Vilvoorde WAYPOINT = ZT Coördinaten: N 50 55.782, E 4 26.709
7 **Regionaal Landschap Groene Corridor** Houtemsesteenweg 23, 1800 Vilvoorde WAYPOINT = RLGC Coördinaten: N 50 55.872, E 4 26.310	8 **Rolleveld** Nieuwe Rolleweg z/n, 1800 Vilvoorde WAYPOINT = RV Coördinaten: N 50 56.346, E 4 26.398	9 **Kleurige arbeiderswoningen** Slachthuisplein, 1800 Vilvoorde WAYPOINT = KAW Coördinaten: N 50 55.863, E 4 25.161

10

Infopunt administratief centrum Mattenkot

Lange Molensstraat 44

1800 Vilvoorde

Coördinaten: N 50 55.680, E 4 25.367

Openingsuren:

maandag, woensdag en donderdag: 09:00 - 12:00 ; 13:30 - 16:00 uur

dinsdag: 09:00 - 12:00.; 13:30 - 18:30 uur

Vrijdag: 09:00 - 12:00 uur

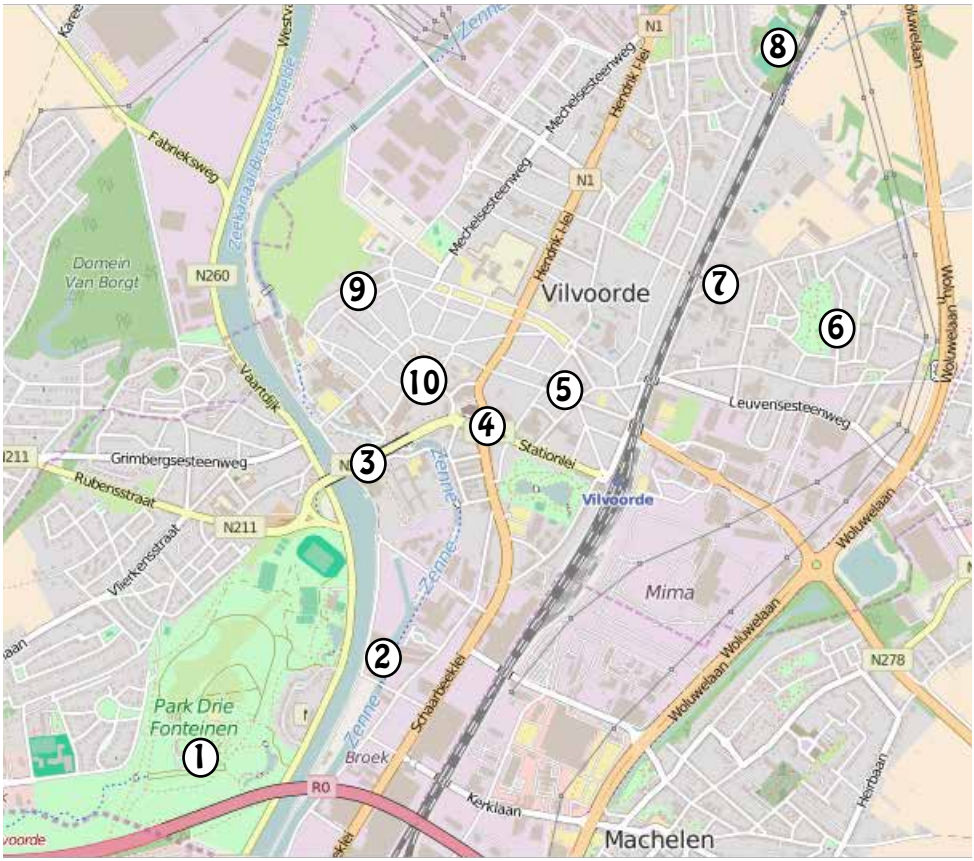

© OpenStreetMap-auteurs

Colofon:
Deze GPS-tocht werd ontwikkeld door Regionaal Landschap Groene Corridor vzw i.s.m. de stad Vilvoorde en met de steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Overheid. Alle bijentekeningen zijn van de hand van Tinne Vandenbossche (www.ieps.be).